

INSPIRATIEREIS MAROKKO 2027

UITNODIGING
VERBONDEN SAMENLEVEN, 4 - 9 APRIL 2027

Na de succesvolle editie van vorig jaar organiseert Coincide in 2027 opnieuw een inspiratiereis naar Marokko. De reis is bedoeld voor bestuurders, directeuren, toezichthouders en senior beleidsmakers uit zorg, welzijn, wonen en het sociaal domein. Met een groep van ongeveer 30 deelnemers richten we ons op vragen rond zorg en ondersteuning, inclusie, wonen en de rol van familie en gemeenschap.

- Hoe brengen we mensen in al hun verscheidenheid dichter bij elkaar?
- Hoe delen familie, gemeenschap, professionals en overheid de verantwoordelijkheid voor zorg en ondersteuning, ook over landsgrenzen heen?

COINCIDE

vernieuwen door verbinden

VERBONDEN SAMENLEVEN

De Inspiratiereis Marokko 2027 biedt de kans om over de grenzen heen te kijken naar nieuwe vormen van verbondenheid en gemeenschapskracht.

Onze samenleving wordt diverser en vraagt om samenwerking die verder reikt dan structuren en domeinen. Terwijl we zoeken naar nieuwe vormen van samenleven en zorg, laat Marokko zien hoe ondersteuning, solidariteit en verbondenheid ontstaan vanuit nabijheid en verantwoordelijkheid. Door elkaars leefwereld en waarden te begrijpen, kunnen we zorg en ondersteuning beter afstemmen op wat mensen werkelijk nodig hebben.

Tijdens deze reis maken we kennis met lokale initiatieven die, tussen traditie en vernieuwing, inspireren met hun mensgerichte aanpak. De reis is een uitwisseling in twee richtingen: we leren van de Marokkaanse gemeenschapszin en delen hoe we in Nederland werken aan samenwerking en nabijheid. We nodigen deelnemers van harte uit om deze ontmoeting vorm te geven.

'Een inhoudelijk rijke reis die niet alleen heeft geïnspireerd, maar mij ook heeft geholpen met een andere bril te kijken naar onze aannames over professionalisering, organisatie en maakbaarheid in de zorg.'

NEDERLAND EN MAROKKO: VAN GEDEELDE GESCHIEDENIS NAAR GEDEELDE TOEKOMST

Nederland en Marokko zijn al generaties verbonden door migratie, familie, werk en ondernemerschap. Veel families leven aan beide kanten van de grens. Nederlanders met Marokkaanse wortels keren tijdelijk of permanent terug naar Marokko of wonen een deel van het jaar in beide landen. Vooral in Tanger is die verbinding zichtbaar: er is een levendige gemeenschap ontstaan van Nederlandse scholen, organisaties en ondernemers. De geschiedenis van de gastarbeid leeft zo voort in het heden en maakt de verbondenheid tussen beide landen heel concreet.

Marokko verandert snel. Steden groeien, nieuwe wijken worden gebouwd en familieverbanden veranderen door migratie, verstedelijking en nieuwe leefpatronen. Meer vrouwen werken buitenshuis en familieleden wonen vaker ver van elkaar. Ondanks deze verandering blijven familie, buren en gemeenschap een belangrijke rol spelen in zorg en ondersteuning.

Nederland kent een andere uitgangspositie. De organisatie van zorg, welzijn en wonen verschilt, evenals de rol van familie, gemeenschap, professionals en de overheid. Die verschillen maken Marokko interessant voor vragen die ook in Nederland spelen. Hoe sluiten zorg, welzijn, wonen en voorzieningen aan bij een bevolking met uiteenlopende achtergronden en leefwijzen? Wat verwachten we van familie en gemeenschap? En hoe zorgen we voor buurten waar mensen prettig kunnen wonen, ouder kunnen worden en ondersteuning dichtbij kunnen vinden?

ONTMOETING EN KENNISUITWISSELING

De reis biedt ruimte om ons onder te dompelen in de Marokkaanse samenleving en cultuur. In Rabat en Tanger ontmoeten we bestuurders, professionals, maatschappelijke organisaties, ondernemers, lokale initiatiefnemers en inwoners. We maken kennis met verschillende kanten van de samenleving, van stedelijke ontwikkeling en formele organisaties tot buurten, lokale initiatieven en de dagelijkse praktijk van zorg en ondersteuning. Zo zien we hoe maatschappelijke veranderingen op verschillende plekken en in verschillende lagen van de samenleving uitwerken. Tijdens de reis leggen we steeds de verbinding met Nederland. Welke verschillen zien we, welke vanzelfsprekendheden worden daardoor ter discussie gesteld en wat kunnen we daarvan meenemen naar onze eigen praktijk? De uitwisseling is wederzijds: we leren van de ervaringen in Marokko en delen ook onze eigen inzichten.

'De reis zette me aan het denken over wat we in de zorg vanzelfsprekend vinden. Dat biedt inspiratie én scherpte bij het nadenken over de transformatieopgaven binnen onze eigen organisatie.'

DE STEDEN

RABAT

De hoofdstad van Marokko is een stad van contrasten: historische kasba's en moderne stadswijken, paleizen en regeringsgebouwen naast universiteiten en culturele centra. Rabat is het bestuurlijke en intellectuele hart van het land, waar beleid, wetenschap en maatschappelijke initiatieven elkaar raken. Hier zien we hoe modernisering, gezondheidszorg en sociale politiek hand in hand gaan, en hoe Marokko werkt aan een nieuw evenwicht tussen traditie en vooruitgang.

TANGER

Gelegen aan zowel de Middellandse Zee als de Atlantische Oceaan is Tanger al eeuwenlang een kruispunt van culturen en migratiestromen. De stad ontwikkelt zich snel, met nieuwe infrastructuur, havens en stadswijken, maar behoudt de levendigheid van haar medina en buurten. Tanger weerspiegelt de dynamiek van een stad in transitie; het laat zien hoe lokaal sociaal weefsel en internationale dynamiek elkaar versterken. Veel Nederlanders met Marokkaanse wortels hebben familiebanden met Tanger en de omliggende regio, waaronder het Rifgebergte. Dat geeft de ontmoeting met deze stad extra betekenis.

THEMA'S OP REIS

INCLUSIE EN PARTICIPATIE

In een diverse samenleving is het belangrijk dat zorg, welzijn en wonen toegankelijk en herkenbaar zijn voor mensen met verschillende achtergronden en leefwijzen. Daarbij is aandacht nodig voor verschillen in taal, cultuur, sociale netwerken en verwachtingen over familie en zelfstandigheid. Ook is het belangrijk om drempels weg te nemen, zodat mensen zich welkom en gezien voelen. Wie wordt goed bereikt, wie dreigt buiten beeld te raken en wat is nodig om mensen volwaardig te laten deelnemen? Tijdens de reis kijken we hoe zorg en ondersteuning in Marokko verweven zijn met cultuur, familie en gemeenschap en wat we daarvan kunnen leren voor de Nederlandse situatie.

WONEN, BOUWEN EN BUURTEN

In Marokko is wonen nauw verbonden met familie en gemeenschap en wonen meerdere generaties vaak dicht bij elkaar. Rabat en Tanger groeien snel en er worden op grote schaal nieuwe woongebieden ontwikkeld. De snelheid van bouwen en de manier waarop overheid, lokale partijen en ontwikkelaars daarbij hun rol nemen, verschilt van Nederland. Welke oplossingen ontstaan in een context van snelle urbanisatie, bevolkingsgroei en een ouder wordende bevolking? Wat kunnen we daarvan meenemen voor het bouwen van buurten waar wonen, voorzieningen, zorg en welzijn samenkomen?

TRANSNATIONALE ZORG: LEVEN EN ZORGEN OVER GRENZEN

Veel Nederlands-Marokkaanse families leven verspreid over meerdere landen en organiseren zorg over grenzen heen, door middel van financiële steun, hulp op afstand of bezoek-reizen. Deze netwerken vormen een belangrijk vangnet, vooral op latere leeftijd. Wanneer ouders terugkeren naar Marokko en hun kinderen in Nederland of elders blijven, wordt zorg dichtbij minder vanzelfsprekend. Soms zijn dan andere vormen van ondersteuning nodig, zoals thuiszorg of buurtgerichte voorzieningen. Wat betekent deze transnationale zorg voor families? En wat vraagt dit van organisaties en voorzieningen in Nederland en Marokko?

GEMEENSCHAP EN VERANTWOORDELIJKHEID

Familie, buren en lokale gemeenschappen spelen in Marokko een grote rol in zorg en ondersteuning. In Nederland wordt steeds meer verwacht van inwoners, families en hun omgeving. Een familie of buurt kan veel betekenen, maar niet iedereen heeft een sterk netwerk. Een groot beroep op naasten kan mensen zwaar belasten. Hoe kunnen familie, gemeenschap, professionals, maatschappelijke organisaties en de overheid elkaar aanvullen? Wat kunnen we daarin redelijkerwijs van elkaar verwachten?

MOGELIJKE WERKBEZOEKEN EN SPREKERS

Het programma is nog in ontwikkeling. Hieronder staan de bedrijven en personen die we benaderen voor een afspraak.

ORGANISATIES

- **Agence pour la Promotion et le Développement du Nord** - agentschap voor de Ontwikkeling van Noord-Marokko
- **Agence Urbaine** - ruimtelijke ordening en stedelijke ontwikkeling van Tanger
- **Akdital Hospital**
- **Association 100% Mamans** - community based ondersteuning alleenstaande moeders
- **Association Al Wiam** - vrouwenhulp vanuit de gemeenschap
- **Association Marocaine de Soutien et d'Aide aux Personnes Trisomiques** - bevorderen participatie jongeren met Downsyndroom
- **Bureau Sociale Zaken/Nederlandse ambassade**
- **Groupe Al Omrane Tanger** - Publieke woning- en gebiedsontwikkelaar.
- **INDH** - nationaal programma voor sociale ontwikkeling
- **Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Huisvesting en Stedelijk Beleid**
- **Ministerie van Solidariteit, Sociale Inclusie en Gezin**
- **Ministerie van Volksgezondheid en Sociale Bescherming**
- **Nederlands Marokko Instituut (NIMAR)** - onderzoeks- en kennisinstituut gericht op Marokko
- **Stichting Mohammed V** - armoedebestrijding en sociale ondersteuning van kwetsbare groepen
- **Vereniging voor Solidariteit en Humanitair Werk** (ouderen en jeugd, daklozen)
- **Winning Wheels Foundation** - voor betere toegang tot onderwijs, zorg en basisvoorzieningen

SPREKERS

- **Abdelouafi Bouaissa** - Managing Director Morocco at Klaas Puul Maroc/Sykes Seafood
- **Ahmed Aboutaleb** - directeur Jeugdzorg NL, voormalig burgemeester Rotterdam
- **Aggie Jorna** - directeur Multi Plus Zorg BV
- **Dr Dahhan** - oprichter/medisch directeur van het Centre International de Pédiatrie in Tanger
- **Irene Alflen** - attachée voor sociale zaken Bureau sociale zaken
- **Laila Elhadri** - oprichter en directeur Nederlands onderwijs Tanger
- **Léon Buskens** - directeur NIMAR
- **Mohammed Lafshizini** - regiodirecteur Noord-Marokko, Ministerie Solidariteit, Sociale Inclusie en Gezin
- **Samira Jadir** - NOS correspondent in Marokko

'Tijdens de reis zie je veel, maar het duiden lukt het beste samen.'

PROGRAMMA

VOORBEREIDINGSBIJEENKOMST IN NEDERLAND

Op **vrijdag 12 maart 2027** komen we van **10.00 tot 13.00 uur** bij elkaar voor een inspirerende voorbereidingsbijeenkomst met kennismaking, een toelichting op het programma, praktische informatie en een afsluitende lunch (lokatie volgt). Sprekers geven ons aan de hand van persoonlijke verhalen en scherpe observaties een eerste inkijk in de Marokkaanse cultuur, samenleving en politiek. Zo raken we geïnspireerd en krijgen we meer gevoel voor het land dat we tijdens de reis gaan ontdekken.

PROGRAMMA MAROKKO

De Inspiratiereis Marokko biedt een afwisselend programma met keynotes, werkafspraken met Marokkaanse professionals, inspiratiesessies en reflectie, gecombineerd met kennismaking met het land in al zijn facetten.

We ontmoeten bestuurders, professionals, artsen en lokale initiatiefnemers. Daarnaast gaan we in gesprek over de toekomst van zorg, wonen en samenleving, terwijl we ook het dagelijks leven ervaren in de straten en buurten die Marokko zo karakteriseren.

We bereiden de werkbezoeken en bijdragen van de sprekers uiterst zorgvuldig voor. Waar mogelijk werken we met Engelstalige sprekers; bij enkele onderdelen is vertaling beschikbaar. Deelnemers stellen hun persoonlijke programma vast door vooraf aan te geven aan welke bezoeken ze graag deelnemen.

12 MAR — VRIJDAG 12 MAART 2027

10.00	Voorbereidingsbijeenkomst met sprekers en praktische informatie (locatie volgt)
12:00	Gezamenlijke lunch
13.00	Einde programma

4 APR — ZONDAG 4 APRIL

12:25	Vertrek Amsterdam Schiphol (KL1407)
13:40-15:20	Overstap Parijs Charles de Gaulle
16:15	Aankomst Rabat Sale airport, transfer naar hotel
19:00	Gezamenlijk diner

5 APR — MAANDAG 5 APRIL

Ochtend	Plenaire sessie met keynote sprekers
Middag	Op een andere manier kennismaken met Marokko
Avond	Gezamenlijk diner

6 APR — DINSDAG 6 APRIL

Ochtend	Werkbezoek Rabat
Middag	Werkbezoek Rabat
Einde middag	Vertrek naar Tanger met de TGV
Avond	Avond vrij te besteden

7 APR — WOENSDAG 7 APRIL

Ochtend	Werkbezoek Tanger
Middag	Kennismaking met Tanger
Einde middag	Plenaire sessie met keynote sprekers
Avond	Netwerkdiner

8 APR — DONDERDAG 8 APRIL

Ochtend	Werkbezoek Tanger
Middag	Werkbezoek Tanger
Einde middag	Plenaire sessie met tafelgesprekken
Avond	Gezamenlijk diner

9 APR — VRIJDAG 9 APRIL

11:15	Vertrek Tangier Batouta airport (IB1362)
14:40-15:55	Overstap Adolfo Suárez Madrid–Barajas Airport
18:35	Aankomst Amsterdam Schiphol

PRAKTISCHE INFORMATIE

Voorbereidingsbijeenkomst
Ter voorbereiding op de studiereis ontmoeten we elkaar op **vrijdag 12 maart 2027 van 10.00 tot 13.00 uur,** locatie wordt nog bekend gemaakt.

Programma
Het programma bestaat uit plenaire sessies, werkbezoeken, gesprekken met Marokkaanse professionals en momenten van reflectie. Deelnemers kunnen vooraf aangeven aan welke werkbezoeken zij willen deelnemen.

Samen uit, samen thuis
Zoals gebruikelijk bij Coincide nemen deelnemers deel aan het volledige programma van zondag 4 april t/m vrijdag 9 april 2027. In overleg is het mogelijk eerder heen en/of later terug te vliegen. Eventuele meerkosten voor de vlucht en extra hotelovernachting zijn dan voor eigen rekening.

Deelnemers
Genodigden voor deze studiereis zijn (oud)deelnemers van eerdere beleids- en innovatiereizen en de Masterclass Wonen en Zorg. De groep bestaat uit circa 30 bestuurders en professionals uit zorginstellingen, het sociaal domein, gemeenten, verzekeraars, woningcorporaties en kennisorganisaties. Ook de deelnemers zelf vormen een belangrijke inspiratiebron: samen verkennen zij welke lessen uit Marokko toepasbaar zijn in onze multiculturele samenleving.

PE-punten
Coincide is een door NRTO geaccrediteerde onderwijsinstelling. Aan deze studiereis worden 20 PE punten toegekend.

Organisatie en moderatie
De Inspiratiereis naar Marokko is een initiatief van Coincide. Het Nationaal Netwerk Inclusieve Zorg (NNIZ) is bij de reis betrokken met expertise op het gebied van inclusieve zorg. Fonda Sahla, voorzitter van NNIZ, is als moderator aan de reis verbonden.

Inschrijving
Inschrijving **vóór 10 december 2026**. Na deze datum kan deelname niet meer worden gegarandeerd en kunnen extra kosten gelden. De inschrijving is definitief zodra het **ondertekende registratieformulier** en een **kopie van het paspoort** zijn ontvangen. Plaatsing vindt plaats op volgorde van binnenkomst.

Deelnamekosten
Kosten voor deelname zijn €5.500,-. Deze prijs is zonder BTW volgens de reisbureauregeling en inclusief de volgende onderdelen:

- vluchten op basis van economy class
- lokaal transport per trein, bus en taxi
- hotelovernachtingen
- ontbijt, lunches en diners volgens programma
- werkbezoeken
- management en lokale begeleiding
- voorbereidend materiaal
- voorbereidende bijeenkomst
- programmaboek en overige documentatie
- ontwikkel- en organisatiekosten

Kwaliteit
Coincide streeft naar een optimale kwaliteit van haar programma's. Wij volgen daarom ook de richtlijnen en gedragscodes van NRTO en CLC Vecta. Mocht er onverhoopt aanleiding zijn voor een klacht, dan kan deze bij Coincide worden ingediend. Als we er samen niet uitkomen, kan het geschil worden voorgelegd aan de Commissie Particuliere Onderwijsinstellingen van De Geschillencommissie of het juridisch loket van CLC-Vecta.

Contact
Voor vragen over het programma:
Marjo Boogers, delegatieleider Inspiratiereis Marokko 2027
+31-6-81168918
marjo.boogers@coincide.nl

Voor praktische en logistieke vragen:
Eva Snoek, programma coördinator
eva.snoek@coincide.nl

Organisatie
Coincide streeft naar een betere samenleving door verbinding en kennisdeling. Met onze programma's brengen wij sleutelfiguren uit de zorg en sociale sector samen om gezamenlijk de zorg te verbeteren, kennis te ontwikkelen en innovatie te stimuleren.

Coincide BV
Argonautenstraat 29
1076 KK Amsterdam
www.coincide.nl